

Biuletyn Informacji Publicznej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego

Adres artykułu: <https://bip.sggw.edu.pl/artukul/dodatkowe-uprawnienia-pracownicze-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami>

Dodatkowe uprawnienia pracownicze dla osób z niepełnosprawnościami

Osoby z niepełnosprawnościami pozostające w stosunku pracy nabywają dodatkowe uprawnienia pracownicze, uregulowane w rozdziale 4 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 r., nr 127, poz. 721 z późn. zm.), a także w rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy.

Uprawnienia pracownicze przysługują osobie z niepełnosprawnością od dnia, od którego została ona wliczona do stanu zatrudnienia osób z niepełnosprawnością u danego pracodawcy, na podstawie przedstawionego wcześniej orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność.

Jak wskazuje ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, pracownik nie ma obowiązku informowania pracodawcy o swojej niepełnosprawności, nie musi więc dostarczać do zakładu pracy posiadanego orzeczenia.

Jednak lekarz medycyny pracy podczas wstępnego badania zawsze pyta o stan zdrowia i należy go poinformować o posiadanym orzeczeniu. Informacja ta jest istotna ze względu na zdolność pracownika do pracy na wyznaczonym stanowisku. Zatajenie tej informacji może wpłynąć na opinię lekarza medycyny pracy w zakresie przeciwwskazań pracownika do wykonywanej pracy. To z kolei może mieć dalsze konsekwencje i wiązać się z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie warto ukrywać orzeczenia o niepełnosprawności przed lekarzem.

Uprawnienia pracownika z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności:

- nie może pracować więcej niż 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo
- nie może być zatrudniony w godzinach nocnych i w godzinach nadliczbowych
- ma prawo do dodatkowej 15 minutowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek, czas tej przerwy jest wliczany do czasu pracy.

Uprawnienia pracownika z orzeczoną umiarkowaną i znaczną stopniem niepełnosprawności:

- czas jego pracy nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo
- nie może być zatrudniony w godzinach nocnych i w godzinach nadliczbowych
- ma prawo do dodatkowej 15 minutowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek, czas tej przerwy jest wliczany do czasu pracy

Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego osoba z niepełnosprawnością nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia jej do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności.

- ma prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym z zastrzeżeniem art. 19. ust. 1 pkt. 2. Ustawy tj. urlop nie przysługuje osobie uprawnionej do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych lub do urlopu dodatkowego na podstawie odrębnych przepisów
- ma prawo zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym (nie częściej niż raz w roku). Skierowanie na turnus rehabilitacyjny należy przedstawić pracodawcy w takim terminie, aby mógł zapewnić ciągłość pracy w zakładzie.)
- ma prawo do czasu wolnego udzielonego w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.
- łączny wymiar urlopu dodatkowego i zwolnienia od pracy w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym, nie może przekroczyć 21 dni roboczych w roku kalendarzowym)

Zobacz więcej: <https://poradnikpracownika.pl/-podstawowe-uprawnienia-pracownikow-z-niepelnosprawnoscia>

Pracodawca ma obowiązek dostosować stanowisko pracy do potrzeb pracownika niepełnosprawnego.

Pracodawca zapewnia pracownikowi z orzeczoną niepełnosprawnością **niezbędne racjonalne** usprawnienia, gdy:

- pozostaje z nim w stosunku pracy,
- uczestniczy w rekrutacji lub szkoleniu, stażu, przygotowaniu zawodowym albo praktykach zawodowych lub absolwenckich.

Niezbędne racjonalne usprawnienia polegają na tym, że pracodawca przeprowadza zmiany konieczne w sytuacji pracownika z niepełnosprawnością lub wprowadza dostosowania do jego szczególnych potrzeb, które zostały zgłoszone, a które wynikają z niepełnosprawności. Zmiany lub dostosowania nie mogą skutkować nałożeniem na pracodawcę nieproporcjonalnie wysokich obciążeń. Obciążenia takie nie są traktowane jako nieproporcjonalne, jeżeli są w wystarczającym stopniu rekompensowane ze środków publicznych. Jeśli pracodawca nie wprowadzi niezbędnych racjonalnych usprawnień, narusza zasadę równego traktowania w zatrudnieniu (w rozumieniu art. 183a § 2-5 Kodeksu pracy).

- Jeżeli pracownik nie posiada orzeczenia, a jedynie zaświadczenie lekarskie o konieczności stosowania specjalnego sprzętu, np. z uwagi na problemy z kręgosłupem, pracodawca nie ma obowiązku zakupu wyżej wymienionych sprzętów.
- Co do zasady zakup np. biurka, krzesła, podnóżka czy lupy nie powinien stanowić nieproporcjonalnego obciążenia pracodawcy, chyba że sprzęt jest bardzo drogi, biorąc pod uwagę wielkość i zasoby finansowe pracodawcy.

Warto wiedzieć!

Skrócona norma czasu pracy dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (7 godz. na dobę i 35 godz. tygodniowo) nie ma wpływu na wysokość wynagrodzenia za pracę – zarówno do wynagrodzenia wypłacanego w stałej

miesięcznej wysokości, lub wynagrodzenia wypłacanego według stawek godzinowych.

Pracownik z niepełnosprawnością, który chce pracować w standardowym czasie pracy (zgodnie z zapisami kodeksu pracy), powinien na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych złożyć do pracodawcy wniosek, że, o skierowanie go na badania przez lekarza medycyny pracy. Lekarz wystawia zgodę/zaświadczenie lekarskie, jeżeli stwierdzi, że nie ma konieczności stosowania szczególnych norm i zakazów dotyczących czasu pracy.

Szczegółowe informacje na temat uprawnień pracowniczych wynikających z posiadanego orzeczenia można uzyskać w Biurze Kadr i Płac SGGW - budynek nr 10 na Starym Kampusie.

Polecane strony:

Uprawnienia osób niepełnosprawnych w Dzienniku Ustaw <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/rehabilitacja-zawodowa-i-spoeczna-oraz-zatrudnianie-osob-16798906/roz-4>

Informator ZUS oraz PFRON dla osób z niepełnosprawnością
<https://www.zus.pl/documents/10182/167496/Informator+dla+os%C3%B3b+z+niepe%C5%82nosprawno%C5%9Bci>

Jak uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności?

<https://www.gov.pl/web/gov/uzyskaj-orzeczenie-o-stopniu-niepelnosprawnosci>

Podstawa prawna:

Dz. U. 2024 poz. 44 (z póź. zm. Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 1089, 1165, 1494, 1961)
Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Metryczka

Data opublikowania:	31.03.2025 10:09
Data ostatniej aktualizacji:	31.03.2025 10:18
Liczba wyświetleń:	3